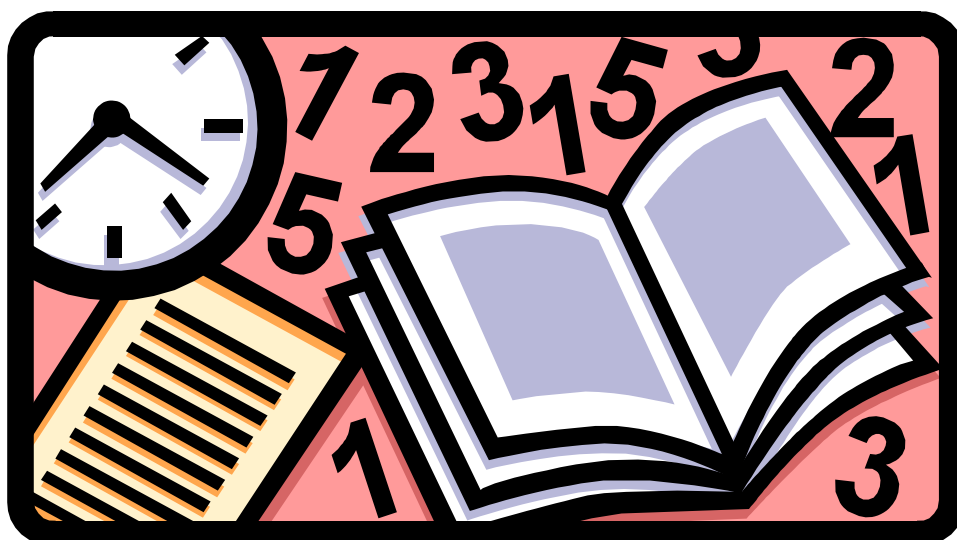

Sluttrapport Forprosjekt "Felles pedagogisk plattform"

Mars 2003

Hvis "bedre" er mulig, er bra ikke godt nok

Prosjektgruppas medlemmer:
Bjørnhild Bremer – Utdanningsforbundet
Otto Asbjørn Solli – Skolelederforbundet
Tore A Kolstad
Lillian Breivik
Gunn Jørstad
Hans Jakob Krabseth
Øystein Lunnan
Rep. fra FoP
Torkjel Øyen - prosjektleder

Innhold:

Forord/bakgrunn	side 3
Oversiktsfigur pedagogisk plattform	side 4
Sentrale føringer	side 5
Nasjonale føringer	side 5
Regionale satsingsområder	side 6
Kommunale prioriteringer	side 8
Målbeskrivelse og handlingsplan	side 10
Organisering	side 11
Oppsummering og konklusjoner	side 12

Vedlegg:

- A) prosjektgruppens mandat
- B) Nasjonale føringer

Forord

Hva vil vi med skolen? Hva ønsker vi å oppnå? Hva skal kjennetegne den gode skole i Levanger kommune? Dette er noen av spørsmålene prosjektgruppa ønsker å bidra til å finne svaret på. Spørsmålene ligger implisitt i vårt mandat.

Svaret vårt ligger bl.a. i en felles pedagogisk plattform for skolene i Levanger kommune. Et felles ståsted i vårt viktige arbeid med barn.

Læreplanverket(L97) er vårt utgangspunkt. Ønsket er at vi kan spesielt fokusere på noen områder vi skal bli skikkelig gode på. Hva er så god kvalitet? Eller hva må til for å sikre en god kvalitet? Om man formulerer det enkelt vil en kvalitetforbedring innebære å *gjøre skoledagen så god som mulig for elevene våre; hvis "bedre" er mulig, er bra ikke godt nok.*

Over tid vil samfunnet ha varierte behov hva skolen skal frembringe. Vi trenger i dag en annen skole enn den vi hadde for 50 år siden. Vi vet også mer i dag om hva som gir god læring for elevene; elever kommer til skolen med ulike behov. Dette er noe vi er nødt til å møte i ennå større grad enn før. Tilpasset opplæring skal prege vårt arbeide i skolen.

Helårsskole er også lansert; skoler tilpasser seg brukernes behov i veldig stor grad mtp ferier mv.

Prosjektgruppas sluttrapport gir en pekepinn hva vi mener er viktig i arbeidet videre. For en optimal utgang av dette arbeidet blir det viktig at alle blir deltagere; En faglig forankring i det øverste adm. nivå og det politiske miljø og et klart signal til skolene om et strukturert arbeide innenfor prioriterte områder.

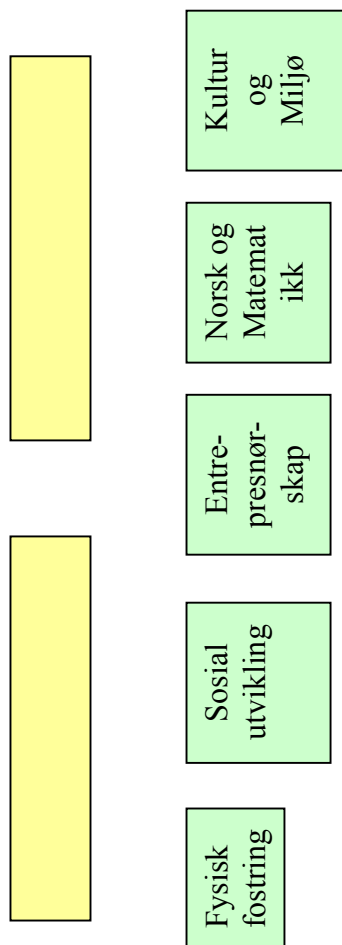
Bakgrunn

FOR-141/02 Vedtak:

1. Prosjektrapport *Skoleutbygging/rehabilitering for framtidens skole* av 01.10.02 tas til orientering.
2. Det opprettes en egen prosjektgruppe som ser på en felles pedagogisk plattform for skolene i Levanger i tråd med gruppas konklusjon 4.
3. Det fremskaffes fakta om rom- og utstysbehov ved Åsen OS, Skogn BUS, Nettet US, Frol US og Mule OS. Fristen settes til 01.5.2003. Behovene må være tuftet på levangerskolens pedagogiske plattform.
4. Før videre planlegging igangsettes m.h.t. skoleutbygging/rehabilitering avventes Søgnerutvalgets innstilling
5. Ved prosjektering av Skogn barne- og ungdomsskole forutsettes det at ungdomstrinnet for Åsen også i framtida skal være på Åsen.

Oversiktsfigur pedagogisk plattform

Skolens prioriteringer

Kommunale prioriteringer

Regionale føringer

SAMTAK, Ekstern vurdering, Kult. Skolesekk, Entreprenør

L -97 og andre nasjonale og regionale føringer

Opplæringslova L-97
Stort.meld : Mot rikare mål 9899
Strategi for kvalitetsutvikling UFD 2000-2003
Førsteklasses for 1. klasse

Hovedområder fra Strat
2000-2003 fra UFD

SENTRALE FØRINGER

KVALITETSUTVIKLING I GRUNNSKOLEN

Regjeringen initierte i år 2000 en økt satsing på å videreutvikle en god, kvalitetsbevisst og tidsmessig skole. Det skal satses ekstra midler i en periode over fire år. Arbeidet med kvalitetsutvikling gjelder hele grunnskolen.

Satsingen på kvalitetsutvikling skal generelt bidra til

- å fremme nyskappings- og utviklingsarbeid, mangfold og fleksibilitet
- å tilpasse innhold, arbeids- og vurderingsformer bedre til utviklingen i arbeids- og samfunnsliv
- å flytte mer av fokus fra sentrale til lokale arenaer
- å styrke samvirket mellom skole, arbeidsliv og samfunnet ellers

Arbeidet med kvalitetsutvikling gjelder hele grunnskolen og skal generelt bidra til

- å fremme nyskappings- og utviklingsarbeid; mangfold og fleksibilitet
- å tilpasse innhold, arbeids- og vurderingsformer bedre til utviklingen i arbeids- og samfunnsliv
- å flytte mer av oppmerksomheten fra sentrale til lokale arenaer
- å styrke samvirket mellom skole, arbeidsliv og samfunnet ellers

Arbeidet skal i særlig grad bidra til

- å utvikle bedre :Vilkår for den enkelte elevs læring og utvikling !!
- å videreutvikle og fornye kompetanse og opplæringspraksis i den enkelte skole

Vurdering er et ledd i kvalitetsutviklingsarbeidet.

Alt kan ikke vurderes samtidig, det gjelder å spisse valgene og ta små steg i en målrettet kvalitetsutvikling. Skolene er kommet ulikt, og de har ulike kulturer og prioriteringer. Dette må det tas hensyn til, slik at alle kan finne rom for sin egenart, sitt ståsted og egne satsinger.

Levanger kommune prioriterer områder ut fra nasjonale føringer. Det er områder som skolene må ta ned i sitt arbeid. Det vil bli utarbeidet forslag til kvalitetskriterier på de områder som er prioritert.

NASJONALE FØRINGER

- A) MOT RIKARE MÅL, ST.MELD 28 1998/99**
Tar for seg kvalitet, vurdering og satsingsområder.

Se vedlegg!

- B) STRATEGIER FOR KOMPETANSEUTVIKLING I GRUNNSKOLEN 2000 - 2003**
(REGJERINGENS HANDLINGSPLAN KUF 2000)
Tar for seg Regjeringens 4 prioriterte hovedområder:

- **Hovedområde 1:** *Elevene i aktivt arbeid med fag og på tvers av fag.*
- **Hovedområde 2:** *Elevenes læringsmiljø.*
- **Hovedområde 3:** *Fleksibel organisering og tilrettelegging*
- **Hovedområde 4:** *Elev, lærer og lederrollen*

Se vedlegg!

**C) RAMMEVERK FOR NASJONALT KVALITETSVURDERINGSSYSTEM
DELINNSTILLING FRA SØGNENUTVALGET JUNI 2002.
Tar for seg kvalitetsutvikling.**

Se vedlegg!

REGIONALE SATSINGSOMRÅDER PÅ KVALITETSUTVIKLING

Statlig prioriterte områder i grunnskole og videregående opplæring blir beskrevet i bl.a. statsbudsjettet, tildelingsbrevet, det årlige satsingsrundskrivet F-120 og i særskilte planer.

Overordnede mål og prioriteringer for utdanningssektoren 2002

http://www.sunt.no/sider_3/fellesskolen/overordnede.htm

For tiden er utdanningskontoret involvert i følgende større utviklingsprosjekt:

Ekstern deltakelse i lokalt vurderingsarbeid

Prosjektet har som målsetting å støtte opp om utviklingen av det pedagogiske arbeidet ved skolen. Dette skal skje ved at det utvikles metoder for at eksterne deltakere sammen med skolens ledelse, ansatte, elever og foreldre kan gjennomføre et lokalt skolevurderingsarbeid. Prosjektet har utarbeidet en rekke metoder som kan legges til grunn for det lokale arbeidet andre steder. Last ned følgende dokumenter fra prosjektets arbeid (Word-format):

- [Rekruttering og skolering av deltakere](http://www.sunt.no/sider_3/rapporter/ekstern_vurd/ekst_rekruttering.doc)
<http://www.sunt.no/sider_3/rapporter/ekstern_vurd/ekst_rekruttering.doc>
- Opplegg for ekstern deltakelse i lokal vurderingsarbeid
<http://www.sunt.no/sider_3/rapporter/ekstern_vurd/ekst_opplegg.doc>
- Rapportering fra skolebesøk
<http://www.sunt.no/sider_3/rapporter/ekstern_vurd/ekst_sk_rapp.doc>
- Erfaringsformidling <http://www.sunt.no/sider_3/rapporter/ekstern_vurd/ekst_erfaring.doc>

Plan for kvalitetsutvikling 2002

Kommunene og private grunnskoler må også i 2002 lage plan for kvalitetsutvikling. Denne planen godkjennes av Statens utdanningskontor i Nord-Trøndelag, og utløser statlige midler som tildeles etter nøkkel.

Forsøksarbeid i Nord-Trøndelag skoleåret 2002/2003

Forsøk er en viktig del av arbeidet med å bedre kvaliteten i det 13-årige opplæringsløpet. Inneværende skoleår gjennomføres det forsøk i ca halvparten av kommunene i Nord-Trøndelag. Fylkeskommunen har forsøk ved fire videregående skoler.

Den kulturelle skolesekken

Den kulturelle skolesekken er et utviklingstiltak for mer kunst og kultur i skolen. Dette skal oppnås gjennom et nærmere samarbeid mellom kultur- og skolesektoren. Gå til [prosjektets nasjonale nettsted](#) Last ned [handlingsplanen](#) for Nord-Trøndelag (Word-format).

Samtak

Rogalandsforskning evaluerer prosjektet på landsplan gjennom å samle data fra 6 fylker. Nord-Trøndelag er imidlertid ikke blant de fylkene. Statens utdanningskontor i Nord-Trøndelag ønsker å få en sluttrapport også når det gjelder utviklingen i vårt fylke, både relatert til målsetningene for SAMTAK og til utviklingen i skolen generelt på utvalgte områder. Vi har derfor engasjert Nord-Trøndelagsforskning og HiNT for å bistå oss med en undersøkelse. Spørreskjema sendes til alle skoleledere og til utvalgte klassestyrere både i grunnskoler og i videregående skoler. Nord-Trøndelagsforskning (NTF) har ansvaret for trekking av skoler etter prinsipper for utvalg som er utarbeidet av Statens utdanningskontor. Spørreskjemaet besvares anonymt. NTF har videre ansvar for utsending, puring og innhenting av spørreskjemaene via firmaet Receptor. Faglig hovedansvarlig for evaluering er Berit Groven, 1. lektor i spesialpedagogikk v/HiNT. I tillegg vil det skje dybdeintervju ved en grunnskole i hvert tyngdepunkt og en videregående skole i fylket.

Resultatet av denne evalueringa vil bli presentert på samlinger eventuelt konferanser i fylket. Det vil også bli utarbeidet et kort notat som vil bli lagt ut på dette nettstedet.

Kompetansereformen

Kompetansereformen skal gjøre det lettere for voksne å ta mer opplæring. Opplæringen skal tilpasses bedre til behovene til den voksne, til samfunn og næringsliv. [Les mer om reformen.](#)

[<http://www.sunt.no/sider_3/voksen/kompref.htm>](http://www.sunt.no/sider_3/voksen/kompref.htm)

Kontorets rolle ved utviklingsarbeid

Utdanningskontorene skal spille en aktiv rolle i forsøks- og utviklingsarbeidet ved å

- informere og gi veiledning om de statlige satsingene
- stimulere kommuner og fylkeskommuner til å delta i prosjekter
- veilede om forsøksbestemmelsene, når det er aktuelt
- vurdere søknader fra kommuner og fylkeskommuner vedrørende forsøk etter opplæringslovens § 1-4, og oversende skriftlig tilråding til departementet for endelig godkjenning, jf. rundskriv F-58-99
- fordele statlige midler når de fordeles gjennom utdanningskontorene
- bidra til koordinering av forsøks- og utviklingsarbeid, og skape nettverk, arrangere felles samlinger m.v. dersom det er aktuelt
- se særlig på om det er aktuelt å stimulere til samarbeid mellom grunnskoler og videregående opplæring
- innhente rapporter og vurdere tiltakene og rapportere til departementet i henhold til rapporteringskrav i andre skriv fra departementet
- bidra til erfaringsspredning

KOMMUNALE PRIORITERINGER

Enøk

Grunnskoleprosjektet "Energioekonomisering for et bedre miljø" startet i skoleåret 1996/97 etter initiativ fra Enøk-senteret Nord-Trøndelag og et vedtak i kommunestyret 14.12.95.

Prosjektet "Energioekonomisering for et bedre miljø" skal

- bidra til økt kunnskap og utvikling av holdninger rettet mot enøk-tankegang i skole og heim
- utvikle ferdigheter rettet mot enøk i praksis gjennom demonstrasjon av enøk-tiltak ved egen skole.

UVK-049/01 Vedtak: Saken tas til orientering. Undervisningskomiteen gratulerer grunnskolene med godt ENØK-resultat, og ber om årlige rapporter om det videre ENØK-arbeidet. Administrasjonen bes om å overlevere gratulasjonen til grunnskolene.

MOT

I 2002 skrev Levanger kommune avtale med stiftelsen MOT.

FOR-080/02 Vedtak:

Avtale mellom Levanger kommune og Mot godkjennes.

Kommunes bidrag for 2002 belastes sentralt avsatte kompetanseutviklingsmidler

MOT ble startet som et prosjekt "Norske Toppidrettsutøvere mot Narkotika" våren 1994. Organisasjonen har vært et stiftelse siden 1996, og har vært under stadig utbredelse.

Organisasjonens Mål og visjoner slik de selv presenter dem er:

- MOT skal være etablert med kommunikasjonskurs på svangerskapskurs.
- MOT skal være ledende innen pedagogisk utdanning både mht. oppvekst og leder- og organisasjonsutvikling.
- MOT-skolen, en tre-årig videreutdanning etter v.g.skole, skal ha sitt første kull innen høsten 2005.
- MOT skal innen 1. juli 2005 være inn med sitt eksterne skoleprogram til minimum 80 % av skoleelevene i ungdomsskolen.
- Innen 1. juli 2005 er MOT et valgfag i de fleste ungdomsskoler og v.g. skoler.
- Innen 1. juli 2005 er det MOT-tillitsvalgte på minimum av 30 % av ungdoms- og v.g.skolene
- Innen 1. juli 2005 skal MOT ha minimum 400 skolerte informatører. - Innen 1. juli 2005 skal MOT ha minimum 150 Samarbeidskommuner
- Innen 1. juli 2005 skal MOT ha minimum 310 Aktive medspillere (idrettslag og frivillige org.)

Hovedintensjonen med MOT-pedagogikken var å utvikle en pedagogikk som skulle redusere mobbing, vold og rusmisbruk.

MOT-pedagogikkens tre grunnprinsipper er:

MOT til å si nei.

Ungdom tar ofte valg ut fra situasjonen og omgivelsene de er i. De tar valg med bakgrunn i et eksternt press uten å være bevisste på hvilke konsekvenser det kan ha for deres medmennesker.

MOT til å si nei handler om å ta ansvar for seg selv ved å bruke indre bremses og impuls kontroll slik at det læres å bruke fornuft der press og følelser kan føre oss inn på farlige spor.

MOT til å si nei handler om å håndheve regler, samt være tydelige til omgivelsene.

MOT til å leve.

MOT til å leve handler om å "gripe dagen/livet". En av de største drivkreftene i mennesker er å kunne føle å ha en meningsfull hverdag hvor man stimuleres til målsettinger, drømmer, aktive interesser og stimuli.

MOT til å bry seg.

MOT til å bry seg handler om medmennesker som viser medfølelse og omtanke for andre. Det dreier seg om bevisstgjøring i hvilke konsekvenser egne handlinger kan ha for andre og seg selv. MOT til å bry seg handler også om å utvikle en utviklingsstøttende kommunikasjon, relasjoner og samspill mellom mennesker. Det å bry seg skal stimulere til miljø som er nettverksforsterkende, trygghetsskapende og konfliktdempende.

IKT

Kommunestyrets vedtak:

Den framlagte IT-planen 1998-2001 vedtas som retningsgivende for kommunens framtidige bruk av informasjonsteknologi.

Punkt 4.1 endres til: "Kommunen skal ha en IT-utvikling med kvalitet, tilpasset brukernes behov"

I denne IT-planen opererte man med en mal for maskintetthet på skolene; 2 maskiner pr klasse – 1 maskin pr 5 lærere.

Kommunen har endret IKT-strukturen etter dette.

Mål og handling

KOMMUNALE PRIORITERINGER	Fysisk fostring	Sosiale ferdigheter	Entreprenørskap	Norsk og matematikk	Kultur og miljø
MÅL	<ul style="list-style-type: none"> • Bevegelsesglede • Kunnskap om egen kropp og egne fysiske grenser • Basis for god helse 	<ul style="list-style-type: none"> • Trygt, imøtekommen de miljø 	<ul style="list-style-type: none"> • Kreativitet • Handlingskompetanse • Samhandling med lokalmiljø og næringsliv 	<p>NORSK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lesferdighet • Leselyst • Formuleringsevne • God kommunikasjons-evne <p>MATEMATIKK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Heve status <p>Regneferdighet og begrepsforståelse</p>	<p>KULTUR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturopplevelser gjennom den kulturelle skolesekken • Utløp for egen kreativitet og eget talent <p>MILJØ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sammenheng mellom menneske og miljø <p>Erkjennelse av eget ansvar</p>
HANDLING (MINIMUMSKRAV)	<ul style="list-style-type: none"> • Krav om plan for uteskole på barnetrinn • 1/3 av årstidene kroppsøving på ungdomstrinnet skal brukes til uteaktiviteter 	<p>Det skal være et holdningsarbeide på vold, rasisme og mobbing på hver skole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alle u-skoler skal ha elevbedrift • Synliggjøring av arbeidsmetodikk på barnetrinn 	<ul style="list-style-type: none"> • De fleste elever skal lære å lese innen utgangen av 2.klasse; alle innen utgangen av 3.klasse • Alle elever skal kunne de 4 regningsartene innen desember i 7.klasse 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturell skolesekk skal inn i skolens plan for kulturaktiviteter • Krav om at ENØK-arbeidet fortsetter
Eksempler	<ul style="list-style-type: none"> • Friluftsliv • Kroppsøvningsopplegg • Aktivitetstilbud i nærmiljøet • Samarbeid med idrettsorganisasjon 	<ul style="list-style-type: none"> • MOT • Olweus-programmet • Steg for steg 	<ul style="list-style-type: none"> • partnerskapsavtaler 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolebibliotek • Fokus på praktisk metode i matematikk • Kulturarven • IKT-plan for alle trinn 	

ORGANISERING

Prosjektgruppa mener det er viktig å se på organisering innad på skolene, og organisering sentralt.

PÅ SKOLENE:

Flere skoler prøver i dag ut ulike former for organisering av elever og lærere. Dette må være konklusjoner man gjør på hver enhet; enhetenes egne plattformer vil ofte være retningsgivende for hvilken organisering man opplever er den mest hensiktsmessige.

I fremtidige skolebygg må **fleksible romløsninger** vektlegges. Behov for rom av ulike størrelser er et behov også i dag; opplæringen preges flere steder i dag av utstrakt bruk av gruppering av elever.

Aldersblanding gir oss også nye utfordringer til fleksible og store nok rom.

Teamorganiseringen er kommet for å bli. Dette gir klare føringer til at alle fremtidige skolebygg må tilpasses dette; teamarbeidsrom i tilknytning til elevarealene.

Om det skulle være formålstjenlig for skolene å vurdere andre yrkesgrupper inn i arbeid i skolen, ser ikke prosjektgruppen på dette som problematisk.

SENTRALT I KOMMUNEN:

En satsing på en skole av god kvalitet, krever et sentralledd for å definere kommunens skolepolitikk og drive pedagogiske støttetjenester. Fra erfaringskonferansen "Kvalitet i skolen" trakk flere kommuner frem behovet for et sentralledd som var "motor" i å kvalitetsutvikle og kvalitetssikre arbeidet i skolen. Disse kommunene hadde det til felles at de var kommet langt i skoleutvikling nettopp fordi de hadde et slikt sentralt ledd.

I Levanger kommune kan vi få dette til ved å definere personer som allerede arbeider med skolesaker og lokalisere disse til et kontor (en enhet/fagstab).

En sektor som står for ca 37% av tjenestetilbudet i kommunen, og som er satsingsområde både lokalt og sentralt – må være godt organisert.

IKT

IKT er et verktøy og skal prege hele elevens skoleløp.

Følgende skal prege de ulike trinnene:

- Småtrinn: Leikpreget
- Mellomtrinn: "Lære å bruke"
- Ungdomstrinn: "Bruke for å lære"

Skolene bør utarbeide egne IKT-planer hvor siktemålet er at elevene innen desember 9.klasse skal ha bestått på en datatest. Dette for å møte de fremtidige kravene om databruk på avsluttende prøver.

OPPSUMMERING OG KONKLUSJONER

Prosjektgruppa er i mål med sitt arbeide jf. mandatet.

Gjennom oversikten **mål og handling** svarer gruppa på mye av mandatet.

- Gruppa mener at med å gi de 5 prioriterte områdene mer plass i skoledagen, arbeide strukturert med områdene,- vil vi kunne gi en opplæring med økt kvalitet.

Organisering er eget punkt i rapporten.

- Gruppa anbefaler en etablering av et tydelig **sentralledd** som definerer kommunens skolepolitikk og står for pedagogiske støttetjenester – og som skaper tempo i kvalitetsutviklingen av skolen. Dette leddet må sørge for oppfølging av arbeidet og bidra til en kvalitetssikring.

IKT skal gjennomsyre elevenes skoleløp. Dette krever at alle skolene har IKT-planer de arbeider etter. Behovet er skjerpet med nye krav til mulighet for å bruke data på avsluttende prøver.

Det arbeides med flere prosjekter i disse dager som vil ha positiv innvirkning på et kvalitetsarbeid i skolen.

- FLV delprosjekt – rusforebygging
- "Den kulturelle skolesekk"

Prosjektene vil sannsynligvis gi konklusjoner som utfyller denne gruppas anbefalinger.

En pedagogisk plattform skal være et felles ståsted for skolene i Levanger kommune. Gruppa har bevisst lagt opp til et videre arbeid på den enkelte skole. Vi vet at skolene har kommet ulikt innenfor våre 5 foreslåtte kommunale prioriteringer. Vi vet også at skoler arbeider med spennende prosjekter på områder som ikke her er nevnt.

Anbefaling:

- I løpet av en 3-årsperiode må skolene kunne vise til et planlagt eller gjennomført arbeid innen for alle 5 områder(jf. minimumskrav)

Brukerfokuset er sentralt i morgendagens skole. Vi vil måtte fokusere mer på brukerundersøkelser og sette i verk tiltak som fremmer god kvalitet. Skolene må preges av god kommunikasjon og godt samarbeide med foreldrene, og hvor også elevene blir aktive i sin medvirkning med å skape en god skole.

Vedlegg A

Mål for forprosjektet

Komme med konkrete forslag til overordna prinsipp for hvilken pedagogisk plattform skolene i Levanger skal driftes etter.

Mandat for gjennomføringsprosjektet

Mandat:	Mandat (forslag)
	<ul style="list-style-type: none"> –lage prosjektplan – frist: 10.januar –kartlegge nasjonale og regionale prioriteringer –kartlegge kommunale prioriteringer –definere hva kvalitet i levangerskolen skal være for noe –utarbeide forslag til prioriterte <ul style="list-style-type: none"> •felles mål •felles tiltak •felles organisering •felles innhold –planen skal ha prioriteringer innenfor <ul style="list-style-type: none"> •arbeid med faglige kunnskaper •arbeid med holdninger •arbeid med praktiske ferdigheter –planen skal foreslå prioriteringer innenfor <ul style="list-style-type: none"> •rus og kriminalitetsforebyggende arbeid, •kampen mot mobbing •arbeidet for likeverd •elevmedvirkning •heim – skole - samarbeid <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">Prosjektets analyse, vurderinger og anbefalinger skal dokumenteres i en oversiktlig <i>rapport</i></p>

Vedlegg B

NASJONALE FØRINGER

A) MOT RIKARE MÅL, ST.MELD 28 1998/99

Hva er kvalitet? St.meld. 28,5.1

1. Kvalitet dokumenteres gjennom det elevene opplever og lærer i videste forstand. Kvalitetsutvikling er da å gjøre skolen mer engasjerende og utfordrende. Skolen må lykkes bedre med å tilpasse undervisningen til mangfoldigheten av individuelle forutsetninger.
2. Kvalitet gjelder sluttresultat og prosess og hva dette har å si for personlighetsutviklingen. Kvalitetsutvikling er å utvikle elev og lærerrollen. Skolen må lykkes bedre i å motivere og veilede eleven til utviklende og utforskende egenaktivitet.
3. Kvalitet skal vurderes ut fra overordnede og faglige mål for opplæringen. Kvalitetsutvikling er å fremme faglig kunnskap og innsikt, sosial kompetanse og læringskompetanse, handlingskompetanse, evne til å tenke og handle ut fra etisk grunnlag.
4. Kvalitet er å knytte sammen opplæringen i skole med det eleven opplever og lærer på andre områder. Kvalitetsutvikling er å styrke samhandlingen med foreldre og lokalsamfunn som ressurs og læringsarena.
5. Kvalitet har noe med hvordan ulike rammefaktorer virker inn på læringsarbeidet. Kvalitetsutvikling er å fornye og forbedre praksis gjennom bedre disponering av tilgjengelig lærerkompetanse, organisering av læringsarbeidet, tilrettelegging av det fysiske og psykososiale arbeidsmiljøet, bruk av hjelpemiddel og utstyr og prioritering av ressursbruk.

Hvem påvirker læringsarbeidet?

Elevene - lærerne - foreldrene - administrasjonen - politikerne - arbeidstakerorganisasjonene - personer og organisasjoner i lokalmiljøet.

En bør dra nytte av aktører som kan vurdere kvalitet ut fra sine ståsteder.

Vurderingen skal medvirke til (St.meld. 28, 5.2)

1. å kartlegge og gi informasjon om hva elevene får med seg av kunnskaper og erfaring fra klasserommet.
2. å gi et bilde av hvordan skole prioriterer arbeidet med ulike oppgaver og tema og gir elevene erfaringer med . arbeidsformer: prosjektarbeid, drama, elevrådsarbeid, kulturaktiviteter, forskende læringsformer, fadderordninger, elevbedrift osv.
3. kaste lys over læringsmiljøet, det pedagogiske opplegget, skolekulturen, skaffe kunnskap om hvordan disse faktorene virker inn på motivasjon og læreevne.
4. kartlegge bruk av økonomiske, materielle og pedagogiske rammevilkår. Se på forholdet mellom læringsutbytte, ressursinnsats og andre rammefaktorer. Se om skolen sitter inne med død kapital, ressurser i lokalsamfunn, kompetanse osv.

Skole basert vurdering skal bygge på følgende premisser

St.meld. 28 5.2.2

- Systematisk egenvurdering er et viktig element av det pedagogiske arbeidet.
- Det er en lederutfordring å prioritere skolebasert vurdering og gjøre dette til et felles ansvar for alle tilsatte.
- Elevene er medskapere av sin egen læring og skal derfor ha en sentral rolle i en samla strategi for vurdering og kvalitetsutvikling.

- Aktivt samarbeid mellom heim og skole, basert på åpen dialog mellom elever, lærere og foreldre, er en ressurs i arbeidet med å vurdere og kvalitetsutvikle opplæring.

Viktige satingsovråder St.meld. 28. 6.1,2

- Handlingsprogram for forsøk og utviklingsarbeid i samarbeid med KS, med foreldreutvalget og med lærerorganisasjonene. Utformingen skjer etter lokalt initiativ, dels innenfor nåvrerende rammer og med grunnlag i forsøkshjemmel.
- Departementet vil utfordre pedagogisk fagmiljø ved UNIT og Høgskoler til å utvikle fleksible etter- og videreutdanningstilbud for lærere.
- Det skal gjennomføres et 3-årig nasjonalt forsøksprosjekt med bredt sammensatte grupper som skal gå inn i arbeidet med vurdering og kvalitetsutvikling.

Tiltak innenfor vurdering og kvalitetsutvikling

- kompetanseutviklingstiltak
- kollegabasert rettledning
- utvikling av kjennetegn på kvalitet
- utvikling og bruk av hjelpemiddel
- opplegg for elev- og foreldredeltagelse
- brukerundersøkelser
- bruk av eksterne samtalepartnere
- klasseromsforskning
- forsøks og utviklingsarbeid
- utvikling og bruk av prøvemateriell
- tilsyn
- utdanningsstatistikk
- tilstandsrapporter

Oppgaver og ansvarsfordeling

Gjennom systematisk innhenting av informasjon om læringsutbytte, prioritering av ressurser og tilrettelegging av materielle, organisatoriske og pedagogiske innsatsfaktorer har kommune og stat et viktig medansvar for kvaliteten på opplæringen i skolen.

B) STRATEGIER FOR KOMPETANSEUTVIKLING I GRUNNSKOLEN 2000 - 2003 (REGJERINGENS HANDLINGSPLAN KUF 2000)

Elevene i læring og utvikling

Strategi for kvalitetsutvikling setter elevene i sentrum for oppmerksomheten. Arbeidet med kvalitetsutvikling skal bidra til å bedre vilkårene for elevenes læring og utvikling. Betegnelsen på de hovedområdene planen omfatter (se senere avsnitt) signaliserer dette. Strategien gir ramme og retning for arbeid med kvalitetsutvikling i hele grunnskolen.

Lokalt handlingsrom og sentralt prioriterte områder

Strategien omfatter fire prioriterte og vide *hovedområder*, slik at arbeidet med kvalitetsutvikling i løpet av perioden 2000-2003 kan konsentreres og koordineres innenfor disse områdene. Strategien omfatter dessuten ulike *delområder* som skal tydeliggjøre og gi retning for arbeidet innenfor de større områdene.

Dette skal på den ene siden bidra til at en samlet sett ivaretar arbeid med kvalitetsutvikling på områder som er framhevet i stortingsmeldinger, innstillinger og budsjett. På den annen side skal det gi stort rom for lokale initiativ og lokal kreativitet i valg av delområder og i den nærmere utformingen og gjennomføringen av prosjekter. Det vil være tale om lokale tiltak innenfor sentralt prioriterte områder. Denne avveiningen kan illustreres slik:

- **Sentralt prioritert område**
- **Lokalt initiativ**
- **Lokal utforming og gjennomføring**

Handlingsrommet skal stimulere til sterkere lokalt engasjement om å skape en god skole for elevene i lokalskoler i både bygd og by, fådelt og fulldelt skoler, griskrendtskoler og storbyskoler.

Prioriterte hovedområder

Statlige midler til kvalitetsutvikling vil spesielt bli rettet mot lokale tiltak innenfor fire hovedområder:

Hovedområde 1: *Elevene i aktivt arbeid med fag og på tvers av fag.*

Hovedområde 2: *Elevenes læringsmiljø.*

Hovedområde 3: *Fleksibel organisering og tilrettelegging*

Hovedområde 4: *Elev, lærer og lederrollen*

Samtidig er fire perspektiver gjennomgående: tilpasset opplæring, informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), entreprenørskap og likestilling.

Hovedområde 1 Elevene i aktivt arbeid med fag og på tvers av fag

Mål

Arbeidet med kvalitetsutvikling skal bidra til bedre tilrettelegging av opplæringen og til at elevene lærer bedre gjennom aktivt arbeid med fag og på tvers av fag.

Aktuelle delområder

Aktuelle delområder for arbeid med kvalitetsutvikling innenfor dette hovedområdet kan være

- lærestoff
- arbeidsmåter
- elevvurdering, med og uten karakterer
- aktualisering og relevans for aldersgruppen
- samspillet mellom teori-praksis
- overgangen mellom hovedtrinnene i grunnskolen
- overgangen mellom grunnskolens ungdomstrinn og videregående opplæring
- utdannings- og yrkesveiledning
- språklige minoriteter

Prioritering av fag og områder på tvers av fag gjøres lokalt, og kan være ulik, ut fra de behov som er til stede. Dette hovedområdet gir i særlig grad grunnlag for koordinering av tiltak knyttet til kompetanseutvikling og utviklingsarbeid/forsøk.

Gjennom tiltak innenfor dette området er det aktuelt å rette oppmerksomheten både mot læreplan, lærestoff, arbeidsmåter og vurdering i opplæringen. Når det gjelder lærestoffet, er hensyn til aktualisering til samtidsforhold og samfunnsutviklingen viktig, og det samme gjelder hensyn til relevans ut fra elevenes alder og modenhet. Sammenhengen mellom teori og praksis i opplæringen kan også være et viktig delområde.

Arbeid med kvalitetsutvikling i tilknytning til elevvurdering kan omfatte vurdering både med og uten karakter, med sikte på å forbedre disse vurderingsformene. På ungdomstrinnet åpnes det for enkelte lokale forsøk med vurdering uten bruk av karakterer. Dette er ett av de sentralt prioriterte områdene for forsøk.

Det er naturlig at en i tiltak for kvalitetsutvikling i forbindelse med dette hovedområdet også legger vekt på gode overganger mellom hovedtrinnene i grunnskolen og mellom ungdomstrinnet og videregående

opplæring. En bør vurdere muligheter til samarbeid om utviklingsoppgaver knyttet til prosjektet "differensiering og tilrettelegging i videregående opplæring". Det gjelder blant annet i forhold til prosjekter som legger vekt på utdannings- og yrkesveiledning.

Et annet aktuelt delområde er tilrettelegging av tiltak for kvalitetsutvikling for elever med annet morsmål enn norsk og samisk.

Hovedområde 2 Elevenes læringsmiljø

Mål

Arbeidet med kvalitetsutvikling skal bidra til å utvikle et bedre læringsmiljø for elevene.

Aktuelle delområder

Aktuelle delområder for arbeid med kvalitetsutvikling innenfor dette hovedområdet kan være

- utvikling av positivt læringsmiljø
- forebygging og mestring av problematferd
- samarbeid mellom hjem og skole
- samspillet mellom skole og lokalsamfunn

For at elevene skal få et godt læringsutbytte, er læringsmiljøet av sentral betydning. Et aktuelt delområde er ulike tiltak for å utvikle et positivt og inkluderende læringsmiljø generelt sett. Det kan være med og forebygge problematferd. Samtidig er det viktig med tiltak som er mer direkte rettet mot å forebygge, forholde seg til og mestre slik atferd når den oppstår. Her bør en være oppmerksom på muligheter for kobling til tiltak knyttet til SAMTAK - som er kompetanseutviklingsprogrammet for PPT og skoleledere.

I lokale prosjekter som setter elevenes læringsmiljø i fokus, er det viktig å legge vekt på samarbeid mellom skole og hjem og mellom skole og lokalsamfunn. Slikt samarbeid er aktuelt og verdifullt også i arbeid med prosjekter innenfor de øvrige hovedområdene.

Hovedområde 3 Fleksibel organisering og tilrettelegging

Mål

Arbeidet med kvalitetsutvikling skal bidra til bedre og mer fleksibel organisering og tilrettelegging av opplæringen, slik at det skaper gode læringsvilkår for elevene.

Aktuelle delområder

Aktuelle delområder for arbeid med kvalitetsutvikling innenfor dette hovedområdet kan være organisering og ramme faktorer knyttet til

- tid (skoleåret og skoledagen), herunder timetildeling til skolene
- rom (bygninger, arealer)
- gruppering av elevene (klasse, gruppe, enetimer mv.)
- læremidler

Gjennom lokale prosjekter er det aktuelt å rette oppmerksomhet mot hvordan en kan utvikle sin egen praksis med sikte på økt fleksibilitet når det gjelder bruk og organisering av både tidsressurser, rom, arealer og læremidler. Det kan også gjelde måtene en grupperer elevene på. Det er en utfordring å kunne forholde seg til og utnytte de rammebetingelser som er gitt både for å skape gode læringsvilkår for elevene og for å sikre lærerne gode arbeidsvilkår.

Dersom det er behov for å gå ut over regelverket, kan forsøk komme på tale. Det blir satt i gang forsøk i noen kommuner med alternative modeller for tildeling av timer til skolene på ungdomstrinnet, slik at timetildelingen i større grad knyttes til elevtallet på hvert årstrinn.

Hovedområde 4 Elev-, lærer- og lederrollen

Mål

Arbeidet med kvalitetsutvikling skal bidra til å videreutvikle og styrke en elev- og lærerrolle i samsvar med læreplanverket og ledelsesutvikling i skolen, slik at det fremmer elevenes læring.

Aktuelle delområder

Aktuelle delområder for arbeid med kvalitetsutvikling innenfor dette hovedområdet kan være

- elevmedvirkning og medansvar
- læreren som faglig ressursperson, arbeidsleder, veileder og omsorgsperson
- samarbeid i kollegiet
- samarbeid med andre yrkesgrupper
- lærernes arbeidssituasjon
- lederfunksjonen

Det fjerde hovedområdet skal inspirere til lokale prosjekter der en søker å utvikle en elev- og lærerrolle i pakt med det som er vektlagt i L97/L97 S. Det kan angå blant annet elevmedvirkning og elevansvar i opplæringen, og det kan dreie seg om læreren både som faglig ressursperson, arbeidsleder, veileder og omsorgsperson. Prosjektene kan legge særskilt vekt på den samarbeidende lærer, og på et samarbeid som utvikles slik at det engasjerer hele kollegiet.

Fornyelse av lærerrollen kan også omfatte samarbeid med andre yrkesgrupper, som trekkes inn i arbeidet for å avlaste og bistå lærerne. På dette området vil det bli satt i gang forsøk. På ungdomstrinnet vil en gjøre forsøk med utvikling av lærerrollen gjennom samarbeid mellom lærere og andre yrkesgrupper. På barnetrinnet vil en utprøve ulike ordninger for bruk av personale i 1. klasse/førskolen.

Elev- lærer- og lederrollen henger nøye sammen og er gjensidig avhengige. Utvikling av lærerrollen skal bidra til å skape en god og interessant arbeidssituasjon for lærerne, og fornye kompetanse og opplæringspraksis i skolen. Derigjennom skal en også utvikle bedre vilkår for elevenes læring. Det skal bidra til å gjøre skolen til en spennende, kreativ og attraktiv arbeidsplass for både elever og lærere.

Også samspillet mellom lærer- og lederrollen på den enkelte skole - og en god ivaretagelse av ledernes pedagogiske og administrative oppgaver - har stor betydning for arbeidet med kvalitetsutvikling. Det vises til ledelsesutvikling i skolen (LUIS) og kompetanseutviklings-programmet for PPT og skoleledere (SAMTAK). En bør regionalt og lokalt vurdere hvilke muligheter til samordning som er til stede mellom disse programmene og strategi for kvalitetsutvikling.

Gjennomgående perspektiver

I strategi for kvalitetsutvikling er fire perspektiver gjennomgående:

- Tilpasset opplæring
- Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)
- Entreprenørskap
- Likestilling

Disse er det viktig å søke å integrere i arbeidet med lokale prosjekter innenfor de fire hovedområdene.

c) RAMMEVERK FOR NASJONALT KVALITETSVURDERINGSSYSTEM DELINNSTILLING FRA SØGNENUTVALGET JUNI 2002.

Kvalitetsvurdering - dagens situasjon (kap. 2)

Kvalitetsutvalgets analyse

- systematisering og anvendelse av resultatdata i grunnopplæring er mangelfull
- kartleggings-/læringsstøttende prøver er ikke i systematisk bruk i grunnopplæringen
- bruk av skole-/bedriftsbasert vurdering varierer
- varierende systematisk oppfølging av resultater

Kvalitetsvurdering - hvorfor og hvordan? (kap. 3)

Kvalitetsutvalgets analyse

- hovedargumenter for kvalitetsvurdering er forbedring og demokratisk innsyn
- kvalitetsvurdering må
  - følges opp av veiledning, kompetanseutvikling og justering av ressursinnsats
  - skje på lærested, skoler og statlig nivå
- tre dimensjoner i kvalitetsbegrepet:
  - resultat kvalitet bygger på

- prosess og
- strukturkvalitet

Kvalitetsvurdering - hvorfor og hvordan? (kap. 3)

Foreslåtte tiltak

- kvalitetsvurderingssystemet skal legge hovedvekt på resultater
- resultat kvalitet måles bl.a. gjennom nasjonale prøver for vurdering av læringsutbytte (basisferdigheter - helhetlig kompetanse)
- prosesskvalitet undersøkelser omkring toleranse, demokratiforståelse og brukertilfredshet
- strukturkvalitet utvikling av indikatorer; måling over tid

Et nasjonalt system for kvalitetsvurdering og oppfølging (kap. 4)

Kvalitetsutvalgets analyse

- mangfold av aktører uten enhetlig mandat
- tydeligere skille mellom veiledning og vurdering påkrevd for å sikre uheldet vurdering
- skoleeier hovedansvarlig for kvaliteten ved lærestedene
- staten tilrettelegger strukturer for kvalitetsvurdering

Et nasjonalt system for kvalitetsvurdering og oppfølging (kap. 4)

Foreslåtte tiltak

- det nye læringscenteret: tar hånd om kvalitetsvurderingssystemet (systematisering av informasjon; utvikling og veiledning)
- ny enhet for kvalitetsvurdering legges til Norsk organ for kvalitet i opplæringen (politisk fristilt)
- utvalgte høgskolemiljøer fører utviklingsdialog direkte med skoleeier
- den nye fylkesmannen: tilsyn i snever forstand (klager, lovlighet) innenfor opplæringssektoren.
- skoleeier utvikler program for kvalitetsutvikling

Verktøy for kvalitetsutvikling (kap. 5)

Foreslåtte tiltak

- eksisterende informasjon på skolenivå, skoleeier og nasjonalt nivå koordineres i en offentlig "Kvalitetsportal" på internett
- knyttes til indikatorer for resultat-, prosess- og strukturkvalitet samt bakgrunnsdata for lærestedet
- skoleeiers og lærestedets kvalitetsutviklingsarbeid knyttes til nettstedet
- kvalitetsportalen gir muligheter for innsyn fra alle interessenter

Utvalget foreslår (Oppsummert)

- Et nasjonalt system for kvalitetsvurdering
- Kvalitetsportalen
- Nasjonale prøver
- Program for kvalitetsvurdering i kommuner og fylkeskommuner
- Mobilisering av 5 universiteter/høgskoler
- Et nytt Læringscenter
- Statens utdanningskontor legges ned